

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ: BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ 14. HUKUK DAİRESİ

Taraflar arasında görülen davada Bakırköy 2. Asliye Ticaret Mahkemesince verilen 02.04.2018 tarih ve 2017/44 E. - 2018/326 K. sayılı kararın asıl ve birleşen davalarda davacı ... vekili tarafından istinaf edilmesi üzerine, istinaf isteminin esastan reddine dair İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 14. Hukuk Dairesi'nce verilen 07.03.2019 tarih ve 2018/1066 E. - 2019/341 K. sayılı kararın Yargıtay'ca incelenmesi asıl ve birleşen davalarda davacı ... vekili tarafından istenmiş ve temyiz dilekçesinin süresi içinde verildiği anlaşılmış olmakla, dava dosyası için Tetkik Hakimi ... tarafından düzenlenen rapor dinlendikten ve yine dosya içerisindeki dilekçe, layihalar, duruşma tutanakları ve tüm belgeler okunup, incelendikten sonra işin gereği görüşülüp, düşünüldü:

Asıl davada davacı vekili, davacının davalı ...'ya 14.01.2017, 18.02.2017, 18.03.2017 ve 30.03.2017 tarihli her biri 62.500,00 TL bedelli olmak üzere dört adet çek keşide ederek teslim ettiğini, çeklerde lehtar konumunda olan davalı ...'nın bu çekler karşılığında vermesi gereken malı davacıya vermediğini, bu çeklerden dava konusu edilen 14.01.2017 tarihli 62.500,00 TL bedelli çekin tahsil için bankaya ibraz edilmesinin söz konusu olduğunu, çekte diğer davalılar ... ve ...'in ciranta olarak görüldüğünü, davalı lehtar ...'nın kasıtlı ve muvazaalı olarak dava konusu çeki diğer cirantalara ciro ettiğini ileri sürerek, dava konusu 14.01.2017 tarihli, 62.500,00 TL bedelli çekten dolayı borçlu olmadığını tespitine karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

Birleşen Bakırköy 4. Asliye Ticaret Mahkemesinin 2017/286 E. sayılı dosyasında, davacı vekili, davacının dava konusu çeklerde lehtar konumunda olan davalı ...'ya her biri 62.500,00 TL bedelli dört adet çek keşide ederek dava dışı ... vasıtasıyla verdiğini, dava dışı ...'in davacıya iki adet taşınmazın satışını taahhüt ettiğini, çeklerin de satış bedeline mahsuben verildiğini, dava dışı ...'in talebi üzerine çeklerin davalı ... lehine keşide edildiğini, davacıya vaat edilen taşınmazların satıldığının öğrenilmesi üzerine bedelsiz kalan çeklerin iadesinin istendiğini, ancak bu talebinin karşılanmadığını, 18.02.2017 tarihli 62.500,00 TL bedelli ve 18.03.2017 tarihli, 62.500,00 TL bedelli çeklerin tahsil edildiğini, davalıların birlikte ve kötü niyetli olarak hareket ettiğini ileri sürerek çeklerden dolayı borçlu olmadığını tespitine ve bedeli tahsil edilen çeklerden dolayı ödenen 125.000,00 TL'nin ödendiği tarihten itibaren reeskont faiziyle birlikte davalılardan tahsiline karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

Birleşen Bakırköy 4. Asliye Ticaret Mahkemesinin 2017470 E. sayılı dosyasında, davacı vekili, asıl ve birleşen davadaki iddialarına dayalı olarak dava konusu çeklerden 30.03.2017 tarihli, 62.500,00 TL bedelli çekin ödendiğini belirterek bu çekten dolayı borçlu olmadığını tespitine ve ödenen çek bedelinin ödeme tarihinden itibaren faiziyle birlikte davalılardan istirdadına karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

Davalı ... vekili, asıl ve birleşen davalarda davacının iddiasının gerçeği yansıtmadığını, dava dışı ...'den alacaklı olduğunu, alacağını talep etmesi üzerine dava dışı ...'in kendisine lojistik taşımacılık sebebiyle davacıdan alacaklı olduğunu, bu alacağını çek olarak tahsil edeceğini, bu çekleri kullanıp kullanamayacağını sorduğunu, bu talebi kabul ettiğini, yeğeni olan ve tacir sıfatına haiz davalı ... adına çeklerin keşide edilmesini talep ettiğini ve bu şekilde dört adet her biri 62.500,00 TL bedelli çekin

kendisine verildiğini, satım ilişkisi çerçevesinde çekleri diğer davalı ...'a ciro ettiğini belirterek davaların reddine karar verilmesini istemiştir.

Davalı ... vekili, asıl ve birleşen davalarda davalının, davalı ...'dan aralarındaki taşınmaz satış vaadi sözleşmesi kapsamında dava konusu çeki edindiğini, iyi niyetli üçüncü kişi durumunda olduğunu belirterek davaların reddine karar verilmesini istemiştir.

Davalı ..., davaya cevap vermemiş, 25.09.2017 tarihli duruşmada, davacı keşideciyi tanımadığını, aralarında ticari ilişki bulunmadığını, dava dışı ...'in davalı ...'a olan borcunu dava konusu çeklerle ödediğini, resmiyette şirketlerin kendi üzerine kayıtlı olduğu için çeklerin kendi adına düzenlendiğini beyan ederek davaların reddini talep etmiştir.

Mahkemece yapılan yargılama, toplanan delillere göre, çekin, peşin bir ödeme aracı olduğu, kural olarak malın teslim edildiğine karine oluşturduğu, somut olayda bu karinenin aksini ileri süren davacı tarafın bu iddiasını HMK'nın 200. maddesi gereğince yazılı deliller ile ispat yükü altında olduğu, dava konusu çeklerin ...'dan ... ve ...'a ciro edilmiş, bu davalıların da çeki iktisaplarında kötüniyetli olduklarının kanıtlanamadığı, lehdar ile aralarındaki defilerin bu davalılara ileri sürülemeyeceği, bu haliyle davacı tarafından asıl dosya ve birleşen dosyayla açılan davaların sübut bulmadığı, davacı tarafça yemin deliline de dayanılmamış olduğu gerekçesiyle asıl ve birleşen davaların reddine karar verilmiş, karara karşı asıl ve birleşen dosyalarda davacı vekili istinaf talebinde bulunmuştur.

Bölge adliye mahkemesince, somut olayda davalı ...'nın savunmasının, vasıflı ikrar (gerekçeli inkar) niteliğinde olduğu ve bu ikrarın bölünemeyeceği, bu durumda, vasıflı ikrarda ispat yükünün ikrar eden davalı tarafta değil, çekin avans olarak verildiğini ileri süren davacı tarafta olduğu, ispat yükü üzerinde olan davacının çeklerin avans olarak verildiği ve bedelsiz kaldığı iddiasını yazılı delillerle kanıtlayamadığı gibi, çeklerde ciranta olan diğer davalıların çeklerin iktisabında kötü niyetli olduklarını kanıtlayamadığı, davacı vekilinin istinaf sebepleri yerinde görülmediği gerekçesiyle davacının istinaf talebinin esastan reddine karar verilmiştir.

Karar, asıl ve birleşen davada davacı vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Yapılan yargılama ve saptanan somut uyuşmazlık bakımından uygulanması gereken hukuk kuralları gözetildiğinde İlk Derece Mahkemesince verilen kararda bir isabetsizlik olmadığına anlaşılmasına göre yapılan istinaf başvurusunun HMK'nın 353/b-1 maddesi uyarınca Bölge Adliye Mahkemesince esastan reddine ilişkin kararın usul ve yasaya uygun olduğu kanısına varıldığından Bölge Adliye Mahkemesi kararının onanmasına karar vermek gerekmiştir.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle, asıl ve birleşen davalarda davacı ... vekilinin temyiz isteminin reddi ile Bölge Adliye Mahkemesince verilen kararın HMK'nın 370/1. maddesi uyarınca ONANMASINA, HMK'nın 372. maddesi uyarınca işlem yapılmak üzere dava dosyasının İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine, aşağıda yazılı bakiye 89,10 TL temyiz ilam harcının temyiz eden asıl ve birleşen davalarda davacı ...'dan alınmasına, 04.03.2021 tarihinde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.